

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2005-2006

10 februari 2006

MET REDENEN OMKLEDE MOTIE

– van de heer Eloi Glorieux –

**tot besluit van de op 9 februari 2006 door de heren Pieter Huybrechts en Eloi Glorieux
in commissie gehouden interpellaties tot mevrouw Fientje Moerman,
vice-minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister
van Economie, Ondernemen, Wetenschap, Innovatie en Buitenlandse Handel,
over de rol van het Vlaamse Gewest bij de uitvoer van een isostatistische pers naar Iran**

Het Vlaams Parlement,

- gehoord de interpellaties van de heren Pieter Huybrechts en Eloi Glorieux;
- gehoord het antwoord van minister Fientje Moerman;
- stelt vast:
 - 1° dat een buitenlandse inlichtingendienst al op 15 juli 2004 de Belgische autoriteiten had ingelicht over een nakende uitvoer van isostatische persen van het bedrijf EPSI uit Temse naar het Iraanse Aircraft Manufacturing Industries;
 - 2° dat die waarschuwing duidelijk stelde dat die persen mogelijk zouden kunnen worden gebruikt voor het vervaardigen van rakettechnologie;
 - 3° dat het invoerende bedrijf, Iran Aircraft Manufacturing Industries, actief betrokken is bij de productie van militaire apparatuur en technologie, waaronder het Shafagh gevechtstoestel en de ballistische raketten Shahab 3, met een reikwijdte van 2000 km, en de Shahab 4, met een reikwijdte van 3000 km;
 - 4° dat sinds 28 september 2004 de administratie van minister Moerman via het CANVEK-overleg van dat alles op de hoogte was;
 - 5° dat de minister beweert dat haar kabinet pas in de tweede week van november 2004 van dat alles op de hoogte zou zijn gesteld;
 - 6° dat EPSI op 3 november 2004 per vrachtwagen een isostatische pers uitvoerde via de douanepost van Eynatten en dat er bij de pers een brief zat van het Vlaamse Gewest, waarin stond dat het uitgevoerde materieel niet bestemd was voor tweërlei gebruik en dat een uitvoervergunning bijgevolg niet vereist was;
 - 7° dat de douane, als gevolg van die begeleidende brief van het Vlaamse Gewest, bij de grensovergang geen fysieke controle uitvoerde, waardoor nooit zal zijn geweten of de geëxporteerde pers werkelijk aan de vereisten voldeed om niet-vergunningplichtig te zijn;
 - 8° dat de douane op 22 december 2004 een rondschrijven richtte aan het Vlaamse Gewest waarin stond: “Gelet op het feit dat deze goe-

deren mogelijkwerwijze worden omgebouwd tot nucleaire isostatische persen die beantwoorden aan de hiervoor gestelde omschrijving, en dat de ombouw zou kunnen gebeuren met medeweten van zowel de uitvoerder in de Gemeenschap als van de invoerder in Iran, kan de regel van de ‘catch all’ worden ingeroepen.”;

- 9° dat minister Moerman op een interpellatie van de heer Eloi Glorieux in de Subcommissie voor Wapenhandel van 3 mei 2005 én tijdens de bespreking van de beleidsbrief Internationaal Ondernemen, onderdeel Wapenhandel, op 1 december 2005 dat alles verzwijgt en de export van niet-vergunningplichtige isostatische persen aan Iran blijft toedekken;
 - 10° dat in het verslag van Comité I en de bespreking daarvan in de Senaat werd vastgesteld dat er een tegenspraak is tussen de feiten en de verklaringen die minister Moerman voordien in het Vlaams Parlement heeft afgelegd;
 - 11° dat minister Moerman, die zelf beweert vanaf de tweede week van november 2004 op de hoogte te zijn van de proliferatiegevaren, verbonden aan de export van een niet-vergunningplichtige isostatische pers, gedurende veertien maanden niets ondernam om de uitvoer te verhinderen en pas na de recente commotie als gevolg van de publiekelijke bespreking van het verslag van Comité I in februari 2006 het vrijstellingsattest van de firma EPSI introk;
- overwegende dat het Iraanse bewind:
 - 1° een agressieve houding aanneemt tegenover andere landen in de regio;
 - 2° onverholen ambities en concrete projecten heeft om kernwapens aan te maken, alsook de overbrengingsmiddelen zoals jachtbommenwerpers en raketten;
 - 3° controles van het Internationaal Atoomenergieagentschap weigert;
 - is van oordeel dat minister Moerman:
 - 1° het vrijstellingsattest van de firma EPSI had moeten intrekken onmiddellijk na de eerste bespreking van de Amerikaanse waarschuwing op de CANVEK-vergadering van september 2004;

2° de export van de ‘kleine’, volgens de normen van het non-proliferatieverdrag niet-vergunningplichtige isostatische persen onder de catch-allclausule had moeten laten vallen;

3° een grote verantwoordelijkheid draagt bij de onverantwoorde uitvoer van isostatische persen naar een militair bedrijf in Iran en daardoor mogelijk bijdraagt tot de verspreiding van rakettechnologie aan het Iraanse regime;

– vraagt de Vlaamse Regering:

1° de rol van de administratie Buitenlands Beleid en de nalatigheid van minister Moerman bij de onverantwoorde uitvoer van isostatische persen naar Iran grondig te evalueren;

2° de bevoegdheid Wapenhandel onder te brengen bij het beleidsdomein Buitenlandse Aangelegenheden, zodat in de toekomst beslissingen om al dan niet exportvergunningen af te leveren voor wapens of voor militair gebruik dienstig materieel, genomen worden vanuit een visie op een buitenlandbeleid in plaats van uit economische opportuniteit;

3° de bestaande regelgeving, met inbegrip van de catch-allclausule, in de toekomst rigoureus na te leven;

4° in de zesmaandelijks wapenexportverslagen ook alle uit Vlaanderen uitgevoerde dual-use-goederen op te nemen;

5° maatregelen te nemen om de samenwerking en de informatiedoorstroming tussen de relevante federale diensten, zoals de inlichtingendienst en de douane, en de gewestelijke diensten te verbeteren;

6° aan het Vlaams Instituut voor Vrede en Geweldpreventie opdracht te geven om, in het kader van de totstandkoming van een nieuwe Vlaamse regelgeving inzake wapenexport, een advies uit te werken over hoe door betere regelgeving een situatie als bij de levering van de isostatische pers aan Iran kan worden vermeden.

Eloi GLORIEUX
